

ARKIV

Sigdal kommune
v/ Teknisk etat

3350 PRESTFOSS

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo		
Saksb. LIGU	10 JUNI 2005	Kopi
Ark:	0621-127	
Saksnr.	05/12202	Dok.nr.: 1

Grønhovd boligfelt - gnr 127 bnr 1 - Nedre Eggedal - Sigdal kommune - reguleringsplan

Automatisk fredede kulturminner

Ovennevnte planområde er nå arkeologisk registrert. Det ble ikke funnet automatisk fredete kulturminner.

Det bør likevel framgå av kommunens vedtak at dersom det under anleggsarbeidet skulle framkomme automatisk fredete kulturminner, må arbeidet straks stanses og utviklingsavdelingen i fylkeskommunen varsles, jmf. kulturminneloven § 8.2.

Nyere tids kulturminner

På befaringen foretatt 20. april av arkeolog Morten Olsen ble det funnet to hustufter, en steinmur/gjerde og 11 rydningsrøyser. Alle disse kulturminnene er vurdert til å være fra etterreformatorisk tid, og er altså ikke fredet.

De fleste kulturminnene ligger ganske samlet i den søndre delen av planområdet, vest på Tangebrøttet. Det ble på befaringen opplyst at husmannsplassen Lensmannsplassen lå i dette området. Bygdeboka har få opplysninger, men her står det at husmannsplassen under Grønhovd nedre søre 127/1 var Ommen og Stykket (Stikkji). Ole Gundersen (1821-1910) bodde i Stykket. Han var stevnevitne og underlensmann og ble kalt "Stikkjilensmann". Det tyder på at Stykket og Lensmannsplassen er samme plass.

Den nordligste hustufta har tydelig kjellerhull, og er derfor sannsynligvis tuft etter ei husmannsstue. Den andre tufta ligger lenger sørvest. Ut fra plasseringen kan dette gjerne ha vært ei løe. Om den har tilhørt husmannsplassen eller hovedbølet er ikke så lett å si. Muren og rydningsrøysene befinner seg i området mellom de to hustuftene.

Kulturminner tilknyttet husmannsvesenet forteller en viktig del av vår nære historie, som mange har et forhold til og ønske om å bevare sporene etter. Her ser det ut til at disse kulturminnene kan ligge urørt uten større justeringer av planen. Vi vil anbefale at kulturminnene tilknyttet husmannsplassen bevares og reguleres til spesialområde med formål bevaring.

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00
Internett
www.bfk.no

Telefaks
32808676

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregistre
NO 964 951 373

Vår dato
01.06.2005

Vår referanse
05/00102-7

Lengst vest i planområdet ble det registrert to rydningsrøyser. De ligger i åpent terreng og er fint oppmurt. De har betydelig verdi som elementer i et jordbrukslandskap og bør bevares på samme måte som kulturminnene nevnt ovenfor.

I forbindelse med registreringen ble det totalt brukt 15,5 (inkludert kjøretid) arbeidstimer à kr 580,-. Faktura på kr. 8990,- vil bli sendt fra regnskapsseksjonen snarest.

Med hilsen

Kjersti Bæring Hulbakk e f
konst. fylkeskultursjef

Jørn Jensen (S)
kulturvernkonsulent

Vedlegg:

1 Arkeologisk rapport

Kopi til:

Buskerud kommunerevisjon IKS
Fylkesmannen i Buskerud

Postboks 4197, 3005 DRAMMEN
Postboks 1604, 3007 DRAMMEN

Kopi med vedlegg til:

Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo

Postboks 6762 St.Olavspl., 0130 OSLO

ARKIV

Vedlegg / Tilhører
Sak... 05/12202-1

Rapport for kulturminneregistrering

I forbindelse med:
Reguleringsplan for Grønhovd.

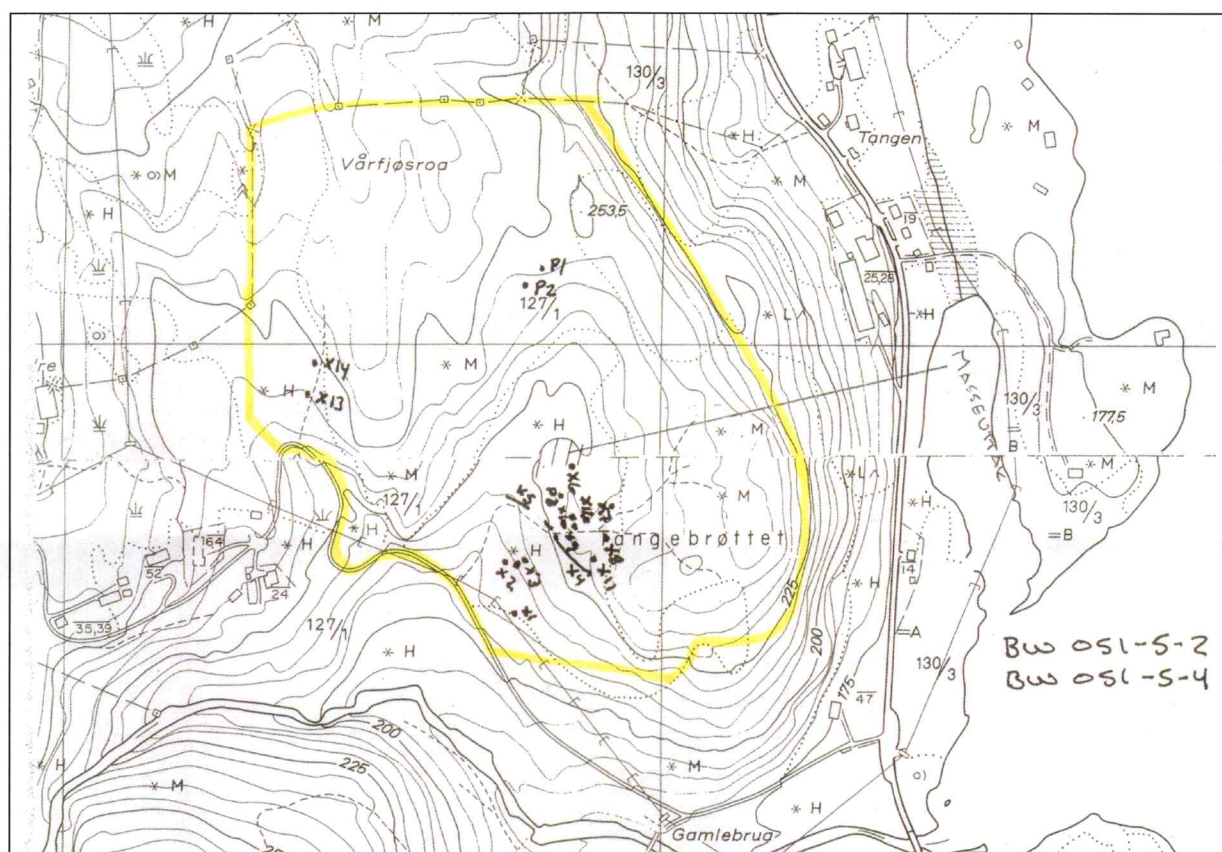
Buskerud fylkeskommunes saksnr: 05/00102

Sigdal kommune

Gnr. 127/1.

Morten Olsen 25.04.2005

Fylke:	Buskerud
Kommune:	Sigdal
Gnr/Bnr/Navn:	Gnr. 127/1
Saksnummer:	05/00102
Gjelder:	Reguleringsplan for Grønhovd
Kartreferanser:	BW051-5-2 og BW051-4-4
Utført dato:	20.04.05
Utført av:	Morten Olsen. Buskerud fylkeskommune, utviklingsavdelingen
Vedlegg:	Kart i 1:5000 med strukturer og prøvestikk

Formål med og bakgrunn for undersøkelse:

I forbindelse med reguleringsplan for Grønhovd i Sigdal kommune, ble det utført en arkeologisk registrering av området for å etterse at planene ikke kommer i konflikt med kulturminnelovens § 9 om vern av automatisk fredete kulturminner.

Tidsbruk og bemanning:

Undersøkelsene ble utført den 20.04.2005 av arkeolog Morten Olsen. Og arbeidet inkludert rapport hadde en total varighet av 14.5 timer.

Tidligere arkeologiske registreringer:

Det er ikke tidligere registrerte kulturminner i planområdet (jf brev av Lars Groseth til Sigdal kommune datert 04.03.2005).

Topografi:

Undersøkellesområdet kan grovt inndeles i to: berglendt terreng på Vårfjøsroa og den østlige delen av Tangebrøttet, og mindre gressletter lengst vest i planområdet, på en mindre terrasse lengst sør på Vårfjøsroa og i den vestlige delen av Tangebrøttet. Hvor det i sistnevnte områder ble funnet en husmannsplassstift og flere rydningsrøyser (se vedlagt kart). Husmannsplassen skal i henhold til utbygger ha hett Lensmannplassen.

Metode:

Det ble under undersøkelsen benyttet 2 registreringsmetoder:

1. Visuell overflatebefaring.
Formålet med denne metoden er å søke etter strukturer synlig på overflaten, og se etter egnede steder for videre undersøkelser for bl.a. sjakting med gravemaskin og prøve-stikking.
2. Prøvestikking.
Prøvestikking er en metode hvor som oftest 0.4-0.5 x 0.4-0.5 m store ruter graves i undergrunnen for å søke etter spor av kulturminner, som kan finnes i form av kullag, artefakter og strukturer.

Undersøkellesresultat:

Resultat av overflateregistreringen:

Det ble under registreringen lokalisert 2 strukturer tolket som bygningsrester (X 1 og 6), 1 gjerde/bakkemur (X 4) og 11 rydningsrøyser (X 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 og 14). Alle disse strukturene er relatert til en husmannsplass her eller nyere tids beitevirksomhet.

- X 1: Nær kvadratisk struktur bestående av åpen gavl i vest, jord/grus/steinvoll i sør, oppmurt steinmur i øst og grusvoll/berg i nord. Mål: 2.3 m i indre diameter fra nord til sør, 3 m indre diameter fra øst mot vest og 0.5 m høy. Denne er tolket som et fundament til en nyere tids bygning.

GPS-posisjon: 32 V 0522221 UTM 6670636 ± 7 m.

X 1 sett fra vest, og hvor den østlige muren ses lengst bak i strukturen.

- X 2: Rydningsrøys. Mål: 4 m i tverrmål og 0.7 m høy. Bygd opp av større stein og har markert mur vendt mot bekk i vest.

GPS-posisjon: 32 V 0522215 UTM 6670676 ± 6 m.

X 2, rydningsrøys.

X 3, rydningsrøys.

- X 3: Rydningsrøys. Mål: 2.1 m i tverrmål og 0.7 m høy. Bygd opp av mindre stein og er trekantformet.

GPS-posisjon: 32 V 0522238 UTM 6670667 ± 6 m.

- X 4: Gjerde/bakkemur. Denne strekker seg i overgangen mellom slette i nordøst og skråning nedenfor i sørvest. Denne er flere steder ødelagt og delvis fjernet. Det ble derfor tatt 4 punkter langs muren hvor den er mest markert.

GPS-posisjon 4-1: 32 V 0522275 UTM 6670632 ± 9 m. Startpunktet i sørøstlig retning er satt ved en større stein, men muren kan se ut som den fortsetter i sørøst. Da som en del av en kjerrevei.

GPS-posisjon 4-2: 32 V 0522253 UTM 6670654 ± 9 m. Muren følger her kanten av sletten i nordlig retning.

GPS-posisjon 4-3: 32 V 0522257 UTM 6670669 ± 9 m. Muren følger her kanten av sletten i nord-nordvestlig retning.

GPS-posisjon 4-4: 32 V 0522286 UTM 6670654 ± 9 m. Endepunkt i nordvestlig retning.

- X 5: Rydningsrøys/del av X4?. Mål: 25 m i lang, 3 m bred og 1.2 m høy. Bygd opp av større stein.

GPS-posisjon i sørøstlig ende: 32 V 0522234 UTM 6670704 ± 7 m.

GPS-posisjon i nordvestlig ende: 32 V 0522230 UTM 6670732 ± 7 m.

- X 6: Husmannsplasstuft. 2.5 x 3.5 m i indre diameter og 1.1 m dyp. Denne har en oppmurt rektangulær nedgraving, og med 1 m brede voller med steinheller i. Området rundt er svært omrotet, men siden det er minst 30 år gamle trestubber i gropen er det rimelig å tolke den som eldre enn de siste års arbeid i området.

GPS-posisjon: 32 V 0522270 UTM 6670733 ± 5 m.

X 6 grop tolket som kjeller i husmannsplasstuft.

- X 7: Rydningsrøys. Mål: 5.5 x 3 m og 0.4 m høy. Røysa ligger i bakkeplan og er avlang i formen.

GPS-posisjon: 32 V 0522303 UTM 6670698 ± 5 m.

- X 8: Rydningsrøys. Mål: 2.7 m i diameter og 0.9 m høy. Pyramideformet beliggende sør for skogveikryss.

GPS-posisjon: 32 V 0522285 UTM 6670675 ± 6 m.

- X 9: Rydningsrøys. Mål: 5 m i diameter og 0.6 m høy.

GPS-posisjon: 32 V 0522270 UTM 6670689 ± 6 m.

- X 10: Rydningsrøys. Mål: 2 m i diameter og 0.5 m høy.

GPS-posisjon: 32 V 0522269 UTM 6670703 ± 6 m.

- X 11: Rydningsrøys. Mål: 10 x 3 m og 0.6 m høy, og orientert i retning nordøst-sørvest. Oppgitt mål er den opprinnelige utstrekningen siden senter av røysa har blitt ødelagt av trasse ved kabelnedleggelse.

GPS-posisjon nordøstlig ende: 32 V 0522276 UTM 6670676 ± 6 m.

- X 12: Rydningsrøys. Mål: 5 x 2 m og 0.5 m høy. Denne er orientert i retning øst mot vest

GPS-posisjon: 32 V 0522279 UTM 6670656 ± 7 m.

- X 13: Rydningsrøys. Mål: 9 x 6 m og 1.6 m høy. Denne er orientert ra nord mot sør og er rektangulær med større stein fint oppmurt i vest og sør. En større steinsetting (15 x 4 x 0.6 m) er lokalisert 4 m sør for denne, også den orientert i retning nord-sør.

GPS-posisjon: 32 V 0522059 UTM 6670832 ± 6 m.

X 13, rydningsrøys.

- X 14: Rydningsrøys. Mål: 12 x 5 m og 1.2 m høy. Denne er orientert ra nord mot sør og er rektangulær med større stein fint oppmurt i vest og sør. Befinner seg like nord for X 13.

Resultat av prøvestikkingen:

- Prøvestikk 1: 30 x 30 x 13 cm. Denne er satt øst på gressdekket slette sør på Vårfjøsroa. 0-10 cm: torv/jord og 10-13 cm: stein/lys gul sand. Negativt.

GPS-posisjon: 32 V 0522230 UTM 6670910 ± 6 m.

- Prøvestikk 2: 40 x 40 x 14 cm. Denne er satt i senter av gressdekket slette sør på Vårfjøsroa. 0-8 cm: torv/jord, 8-11 cm: lys gul sand med kull etter rotebrann, og 11-14 cm: steril gul undergrunn. Negativt.

GPS-posisjon: 32 V 0522222 UTM 6670895 ± 6 m.

- Prøvestikk 3: 40 x 40 x 17 cm. Denne er satt nordvest på gressdekket terrasse i vestlig del av Tangebrøttet. 0-7 cm: torv/jord og 7-14 cm: lys gul sand med kull etter rotebrann, og 14-17 cm rødlig sand. Negativt.

GPS-posisjon: 32 V 0522267 UTM 6670713 ± 6 m.

- Prøvestikk 4: 40 x 40 x 17 cm. Denne er satt i senter av gressdekket terrasse i vestlig del av Tangebrøttet. 0-7 cm: torv/jord og 7-14 cm: lys gul sand med kull etter rotebrann, og 14-17 cm rødlig sand. Negativt.

GPS-posisjon: 32 V 0522273 UTM 6670692 ± 6 m.

Konklusjon:

Verken prøvestikking eller visuell overflatebefaring resulterte i lokalisering av automatisk fredete kulturminner i konflikt med reguleringsplan. Et større masseuttak ble imidlertid lokalisert nord på Tangbrøttet (se vedlagt kart).

Kart over Grønhovd.

